№ 14. Czwartek 18. Stycznia 1866. Rok wydania 56.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Przy odbytych dnia 16. b. m. w mieście Jarosławiu wyborach, obrany zosał posłem na Sejm krajowy hr. Władysław Badeni.

Gminy *Lesiówka i Hryniówka* w obwodzie stanisławowskim, celem założenia wspólnej szkoły w Lesiówce zobowiązały się po wieczne czasy istniejący budynek szkolny odpowiednio urządzić i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, posprawiać sprzęty szkolne, starać się o utrzymanie w szkole ochędóstwa, dawać drzewo na opał szkoły i nareszcie każdoczesnemu nauczycielowi, który oraz ma pełnić służbę diaka, za co pobierać będzie przywiązane do tej posady dochody, płacić rocznie 64 złr. w. a. z czego na Hryniówkę przypada 38 złr. 80 c. a na Lesiówkę 25 złr. 20 c. w.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu troskliwość o poparcie oświaty w kraju podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Lwów, 23. grudnia 1865.

(Ofiary dobroczynne.)

Na wsparcie pogorzelców *Niemirowa* wpłynęło do c. k. urzędu powiatowego w *Jaworzniu* 1 złr. 97 c. w. a.

Do c. k. urzędu powiatowego w *Medenicach* wpłynęło na wsparcie pogorzelców *Kołomyi* 40 złr. 15 c. w. a.

Wszystkie te ofiary zostały niezwłocznie odesłane na miejsce przeznaczenia.

Część nieurzędowa.

Lwów, 18. stycznia.

Wiadomości rozszerzane w ostatnich dniach o treści *pruskiej mowy tronowej* potwierdziły się prawie wszystkie. Wrażenie, które przedewszystkiem sprawia ten obszerny dokument, jest takie, że w ogóle niezmienia on wcale sytuacyi. Szczególnie odnosi się to do polityki wewnętrznej. I tą razą niechce rząd uczynić pierwszego kroku ku usunięciu sporu konstytucyjnego. Wniesienie projektu względem służby wojskowej odmówione jest tą prostą uwagą, że rząd z odnawiania takich projektów nie może obiecywać sobie pomyślnego skutku. Mimo to jest ton mowy tronowej łagodny i aż do pewnego stopnia uprzejmy; i pomija właściwe punkta, sporne między rządem i reprezentacyą kraju, a podnosi tylko te zamiary i cele, w których się łączą wszystkie stronnictwa.

Bardzo krótka przemowa prezydenta *Grabowa* kładła główny nacisk na przywrócenie prawa konstytucyjnego. Z nią też wyczerpało się właściwie znaczenie pierwszego posiedzenia, gdyż wybór prezydenta i ukonstytuowanie się biór miało dopiero na drugi dzień nastąpić. Zdaje się, że izba poprzestanie na powtórnym wyborze tych samych funkcyonaryuszów, jeżli p. Unruh przyjmie powtórny swój wybór jako pierwszy wiceprezydent; w przeciwnym razie obrany będzie p. Forckenbeck. Przy pobieżnej naradzie oświadczyła się znaczna liczba członków lewego centrum za przystąpieniem do obrad nad budżetem bez żadnej poprzedniej debaty plenarnej nad innem załatwieniem tego wniosku.

W Paryżu wierzono jeszcze w dniu 13go b. m., że Prim schronił się do Francyi. Wierze tej dała niejaką podstawę wiadomość przez *Memorial diplomatique* podana, iż osoba jenerała Prim znajduje się poza obrębem armii królewskiej. Półurzędowy dziennik *Pays* powiada, iż Prim zawiedziony został przez wiele osób, które go wspierać przyrzekły, dlatego nie może się już łudzić co do ostatecznego upadku swego wystąpienia. *Gazeta kolońska* donosi, iż bogata rodzina andaluzyjska Merinos osadziła Sierrę Morena dla zamknięcia drogi wojskom, które z Sewilli wysłano gwoli ścigania Prima. Jenerał Urbina wysłany został dla operowania przeciw Primowi. Jenerał ten ma pod swemi rozkazami dwa pułki piechoty i jeden pułk jazdy.

Najnowsze wiadomości telegraficzne z Hiszpanii są następujące:

Madryt, 15. stycznia. Powstańcy ustępują ciągle z największym pospiechem ku Portugalii. Wszędzie panuje porządek.

Paryż, 15. stycznia. *Monitor* wieczorny donosi z Madrytu z 14. b. m.: Jenerał Prim ma się błąkać w górach Guadelupy. Zaś dzienniki madryckie donoszą, że Prim ma się znajdować o sto kiloe metrów od granicy portugalskiej, i że załoga z Badajoz ciągnie przeciw niemu.

Podług doniesienia w *Morning-Star* miał Cesarz Napoleon oświadczyć gabinetowi washingtońskiemu, że Francya gotowa jest każdej chwili odwołać wojska swoje z Mexyku, jeżeli Stany zjednoczone uznają Cesarza Maxymiliana.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 16. stycznia.. *(Nowiny dworu — Wiadomości bieżące.)* Najjaśniejszy Pan przyjmował wczoraj przedpołudniem przed audyencyami powszechnemi pana ministra stanu hrabiego Belcredi. Od godziny 11. Najj. Pan udzielał audyencye przeszło 80 osobom. Między temi byli przyjmowani: nowo mianowany poseł austryacki przy dworze duńskim hrabia Felix Wimpffen, dalej panowie Leopold Hausner i konzul jeneralny z Londynu p. Schäfer, konzul Grüner, deputacye komitetów balowych „Concordia" tudzież balów przemysłowców i prawników. Później Najj. Pan odbierał relacye pp. ministrów a w południe przyjmował hr. Esterhazy i kr. węgierskiego ministra Jerzego Majlatha.

Najj. Pan raczył z szczególnem zadowoleniem wziąść do wiadomości adres sejmu krajowego księstwa Bukowińskiego uchwalony na posiedzeniu tegoż z 11. grudnia 1865 z powodu cesarskiego manifestu i patentu z 20. września 1865.

Czynności sejmów krajowych.

Na posiedzeniu sejmu *bukowińskiego* z 15. b. m. oznajmił starosta kraju, że Jego Mość Cesarz przyjął adres sejmu z szczególnem zadowoleniem do wiadomości. Oświadczenie, że rząd i biskup żądają gwarancyi kraju dla pożyczki w kwocie półmiliona z funduszu religijnego, oddano wydziałowi głodowemu do spiesznego zdania sprawy, a wniosek wydziału krajowego względem zmiany ustawy agraryjnej wydziałowi złożonemu z 7 członków.

Na sejmie *czeskim* przewodniczył 15. b. m. Dr. *Belsky*, gdyż marszałek krajowy nieprzybył. *Plener* i hr. *Clam* usprawiedliwiają nieobecność swoją słabością. Z porządku dziennego nastąpiły obrady nad regulaminem dla sług. i załatwiono §§. 1. do 10. podług wniosków komisyi. Wniosek *Riegera* względem równouprawnienia języków na uniwersytecie liczy 72 podpisów.

Na posiedzeniu sejmu *kroackiego* z 15. b. m. odczytano: dekret kancelaryi nadwornej, który oznajmia, że przedłożona przez sejm reprezentacya względem wysłania deputowanych z piotrowaradyńskiego pułku na obradujący teraz sejm nie może być zatwierdzoną; dalej adres komitetu ad hoc, a nakoniec adres adwokata Dr. Stejanevica; postanowiono ten adres drukować, rozdać i wziąć pod dyskusyę.

Sejm *wyższo-austryacki* ukończył 15. b. m. obrady nad preliminarzem funduszu indemnizacyjnego. Wniosek wydziału finansowego, ażeby na rok 1866 rozpisać dodatek 19. c. do każdego reńskiego stałych podatków, został przyjęty. Nad sprawozdaniem komitetu o petycyi gminy Gampern względem wydania ustawy, ażeby niebędące już teraz na czasie parafialne zakłady ubogich oddane zostały pod zarząd gmin, wszczęła się żwawa debata. Przy głosowaniu przydzielono wszystkie wnioski komitetowi gminnemu.

W sejmie *kraińskim* odpowiedział namiestnik 15. b. m. na interpelacyę słowiańskich deputowanych względem aresztowania pewnego właściciela gruntu przez urzędnika powiatowego w tym duchu, że z śledztwa okazał się ten krok jako legalna kara za naruszenie tajemnicy urzędowej. Potem załatwiono klasyfikacyę gościńców Krainy podług wniosku wydziału.

Sejmowi *tyrolskiemu* oznajmiono na dniu 15. b. m., że najwyższem postanowieniem z 9. b. m. udzielona została najwyższa sankcya uchwalonemu na sejmie tyrolskim projektowi ustawy gminnej i ordynacyi wyborczej dla gmin. Wnioski wydziału względem uzupełnienia uniwersytetu krajowego utworzeniem fakultetu medycznego zostały przyjęte. Koszta obliczono na 8000 złr., z których 5000 mają pokrywać kraj i stolica.

Portugalia.

Lizbona, 7. stycznia. *(Mowa tronowa. — Rozporządzenie względem powstańców hiszpańskich.)* W mowie swej mianej w dniu 2. stycznia przy otwarciu kortezów, powiedział Król Ludwik między innemi.

„Wróciwszy właśnie do kraju z Najjaśniejszą Królową Jejmością i z Księciem Następcą, ukochanym synem moim, najżywszego doznaję zadowolenia, widząc się otoczonym reprezentantami narodu. W ciągu podróży doznaliśmy z Królową i Księciem Karolem szczególnej uprzejmości i życzliwości ze strony panujących europejskich, wysokich sprzymierzeńców moich, u których byliśmy w odwiedzinach; a Italia, ujrzawszy ukochaną córkę swego monarchy, witała nas z entuzyazmem. Taka życzliwość panujących i takie przyjęcie ludności prawdziwie mię wzruszyły i do wdzięczności zobowiązały. Z zadowoleniem też mogę Wam oznajmić niezmienne trwanie stosunków przyjaźni i dobrego porozumienia między Portugalią i innemi państwami. Wewnątrz kraju i w posiadłościach jego panowała przez cały rok ubiegły spokojność i bezpieczeństwo. Rząd mój przedstawi Wam projekta do praw w przedmiocie hygieny pu-

blicznej jako też edukacyi krajowej a zwłaszcza elementarnej. Zatwierdzone przez Was ulepszenia w prawodawstwie handlowem, podniecily nasz przemysł, i ułatwią zawarcie nowych traktatów w Europie i Ameryce; niektóre z nich będzie mógł rząd przed końcem posiedzeń złożyć."

Gazeta paryzka *Patrie* zamieszcza prywatną depeszę z Lizbony, z daty 5. stycznia. według której rząd Portugalski na wiadomość o wybuchłym w Hiszpanii rokoszu polecił intendentom (t. j. rządcom) prowincyi Tras-os-Montes i Beira rozbrajać natychmiast hiszpańskich powstańców, skoroby się na potugalskiem terytoryum zjawili, i odsyłać do Koimbry.

Hiszpania.

Madryt, 11. stycznia. *(Ceremonie rozwiązania Królowej.— Audyencya Merodego.) Gaceta de Madrid* z 9go b. m. ogłasza dekret królewski, który przepisuje ceremonie, jakie maja być zachowane przy bliskiem rozwiązaniu Królowej. Ażeby ludność bohaterskiego miasta Madrytu — powiada dekret — wiedziała zaraz, czy urodził się Książę czy Księżniczka, ma być w pierwszym wypadku zatknięty sztandar hiszpański na tej części królewskiego pałacu, która nazywa się Punto del Diamonto, i zarazem dana będzie salwa 25 wystrzałów armatnich; w drugim zaś wypadku ma być zatknięta biała chorągiew przy 15 wystrzałach działowych.

Correspondencia z 11go b. m. oznajmia, że dniem przedtem przyjmowała Królowa na uroczystej audyencyi p. Merodego, który oznajmił jej wstąpienie na tron Króla Leopolda II.

(Wiadomości z Chili.) Correspond. przynosi wiadomości z Chili z 18. listopada, podług których okazuje jenerał Pareja jak największą troskliwość o interesa zagranicznego handlu, i dotąd zatrzymywał tylko okręta chileńskie. Po zwycięstwie rewolucyi w Peruwii wysłał on fregatę do Callao, gdzie znajduje się „Numancia", której komendant donosi, że jeszcze dwa okręta wojenne wystarczyłyby do trzymania w razie potrzeby na wodzy całej eskadry peruwiańskiej. Na tej eskadrze panuje jak największy nieład i anarchia. Montero, komendant peruańskiej siły zbrojnej, nie mógł ludziom swoim od dłuższego już czasu wypłacić żołdu, a admirał chileński nie chce dać pieniędzy.

(Wiadomości o powstaniu.) La France pisze, iż powstanie wojskowe w Hiszpanii natrafia wszędzie na opór silny i dobrze zorganizowany. W Madrycie ogłoszono stan oblężenia, wiele rodzin zamożnych opuściło stolicę. Komunikacya drogą żelazną na Saragosę zupełnie jest przerwana. W Aragonii i Katalonii, gdzie wiele jest elementów rewolucyjnych, stan oblężenia utrzymany będzie. W Barcelonie wojsko strzelało do tłumów, które się na wezwanie rozejść nie chciały, przy czem kilka osób raniono, kilka nawet zabito. Od tego czasu spokojność w Barcelonie była nie przerwana.

Poseł hiszpański w Lizbonie donosi, iż powstańcy, co się do Portugalii schronili, pod Awilą zostali rozbrojeni. Broń ich i konie oddano dowódzcom kolumn, które ich ścigały.

Królowa odbyła w dn. 10. stycznia zwykłą swoią przechadzkę. Gazeta urzędowa ogłosiła dekret upoważniający do nadania krzyża komandorskiego orderu złotego runa infantowi narodzić się mającemu, lub orderu Maryi Ludwiki, gdyby zamiast infanta infantka narodzić się miała.

Doniesienie, jakoby marszałek Concha ranny być miał, nie sprawdziło się. Miał on długą konferencyę z prezesem rady ministrów. Wiadomość przez *la France* podana o mniemanej chorobie Prima, także się nie sprawdziła. Zaprzeczają jej listy prywatne, które do Paryża nadeszły. W Paryżu mieszka świekra Prima. Według listów powyższych ma być pełen otuchy i wiary w udanie się powstania.

Według *Corespondance Havas* wiadomości, jakie z Hiszpanii nadchodzą, bardzo są między sobą niezgodne. Według jednych jenerałowi Prim udać się miało przejście przez Tag, inni znow zapewniają, że wszystkie brody i przechody są w rękach wojsk rządowych.

Paryzki korespondent do *Independance belge* zapewnia, że w Madrycie przygotowani są na to, iż Concha lub Espartero ster rządu obejmie.

Ploklamacya wydana jedna przez Prima druga przez komitet insurekcyjny, rozeszły się w dość licznych egzemplarzach. Prim oświadcza, iż działa przeciwko rządowi w duchu programu progresistów. Insurekcyjny komitet wzywa wojsko do buntu, do łączenia się z Primem, i w końcu wydaje okrzyk na cześć Espartery, który dotąd do powstania wcale się nie mieszał.

Francya.

(Różne wiadomości.) Drugi tom „Życia Cezara" wyjść ma z pewnością w końcu maja, nie zaś w końcu marca, jak dawniej pisano. Pierwsze arkusze są już wydrukowane, i znajdują się w rękach tłumaczy angielskich i niemieckich.

Mówią w Paryżu, iż w miejsce księcia Napoleona, książę Lucyan Bonaparte, obecnie w Londynie mieszkający, objąć ma prezydencyę wystawy paryzkiej. Książę Napoleon nie skłonił się jeszcze do wzięcia udziału w sprawach publicznych.

Niemcy.

Berlin, 15go stycznia. Minister prezydent Bismark zagaił dziś sejm następującą mową:

Wysocy, szlachetni i zacni Panowie obu izb sejmowych!

Jego król. Mość raczył mi polecić otwarcie sejmu monarchii w najwyższem imieniu swojem.

W ostatnim okresie posiedzeń, podobnie jak lat poprzednich, w braku koniecznej zgodności obu izb sejmowych między sobą i z koroną, ustawa budżetowa przepisana art. 99. konstytucyi nie przyszła do skutku. Dlatego w roku upłynionym zarząd państwa musiał być prowadzony bez takiej ustawy.

Wykaz dochodów i wydatków, który służył za wzór administracyi skarbowej w roku zeszłym, podany został urzędownie do wiadomości publicznej.

Etat na rok bieżący przedłożony będzie sejmowi niezwłoeznie. Z niego poweźmiecie Panowie przekonanie, że nasze finanse ciągle znajdują się w stanie pomyślnym. W większej części gałęzi administracyjnych można było na podstawie dotychczasowych doświadczeń podwyższyć pozycye dochodowe, a to nastręczyło środki pozwalające przewidywać zaspokojenie licznych nadwyżek potrzebnych i przeznaczyć stosowną sume na dalsze polepszenie płacy tych klas urzedników, którzy ją mniejszą pobierali. a to bez naruszenia równowagi miedzy dochodami i rozchodami.

Stosownie do zastrzeżenia §. 8. ustawy o podatku gruntowym z dnia 21. maja 1861 r. przedłożony będzie izbom sejmowym do ustawodawczego załatwienia projekt ustawy zamykającej dzieło rozkładu podatków, a tyczącej się stanowczego rozdziału i poboru podatku gruntowego w sześciu wschodnich prowincyach.

Roboty około wykonania ustawy względem wynagrodzenia za podatek gruntowy jak najgorliwiej są prowadzone, i oczekiwać należy, że wypłata kapi ałów wynagrodzenia będzie mogła w ciągu jeszcze tego roku nastąpić.

Położenie finansowe pozwala znizać zwolna dodatek do kosztów sądowych, tak, iż jeszcze przed upływem lat kilku takowy zupełnie ustanie. Projekt ustawy mającej na celu wykonanie tego kroku przedłożony wam będzie.

Stosunki gospodarcze kraju mogą być w ogóle nazwane zadawalniającemi. Wprawdzie ostatnie zbiory wypadły po części niewystarczająco; jeżeli jednak niektóre potrzeby życia poskoczyły w cenie, to jednak swobodna działalność handlu z pomocą rozszerzonych środków komunikacyjnych zdoła zapobiedz brakowi zboża w niektórych okolicach; również ruch na kolejach żelaznych, działalność górnictwa, ożywienie rzemiosł i w ogóle nastręczająca się klasom roboczym sposobność zarobku, świadczą o dzielnym i ciągle wzrastającym rozwoju. Dla dobra ich zażądany będzie udział z waszej strony.

Przedłożone wam będą panowie projekta, których celem zapewnić na drodze nadzwyczajnej dochody kilku kolei skarbowych, rozszerzyć zakres działalności banku pruskiego i znieść ograniczenia stojące dotąd na przeszkodzie swobodnemu spieniężeniu sił roboczych.

Traktaty handlowe i celne, które na upłynionem zebraniu stanowiły przedmiot Waszych obrad, uzupełnione odtąd zostały odnowieniem traktatów z Luxemburgiem, Anhaltem i Bremą. Z W. Brytanią zawarty został traktat żeglugowy, z Włochami traktat handlowy, którego ratyfikacyi ze strony wszystkich państw związku celnego rząd z pewnością oczekuje. Rzeczone traktaty będą wam przedłożone.

Rozporządzeniem z dnia 10. listopada r. z. przywiedzionem zostało do skutku postanowienie królewskie przepisujące utworzenie izby wyższej, i tym sposobem daną jest izbie panów stała podstawa odpowiednia jej stanowisku w organizmie państwa, a której inaczej jak przez ustawę zmienić nie można.

Po wieloletnich bezowocnych rozprawach nad propozycyami ustawy, zmierzającemi w ogóle do ulżenia i skrócenia czasu służby w landwerze, jako też sprawiedliwego rozkładu obowiązku służby wojennej, rząd Jego król. Mości nie może oczekiwać z ponowienia tych propozycyj na teraz pożądanego skutku. Dlatego będzie musiał tymczasem poprzestać na istniejących i prawnie obowiązujących przepisach o obowiązku służby wojennej. Rząd ubolewając nad tem wymuszonem na niem postanowieniem, przejęty jest koniecznością utrzymania w swej mocy teraźniejszego urządzenia wojska, zaprowadzonego za udziałem dawniejszej reprezentacyi krajowej, a od owego czasu praktycznie udowodnionego prawem istniejącem, jak niemniej domagać się i nadal potrzebnych na to funduszów.

Podobnie jak w roku przeszłym rząd Jego król. Mości również i teraz obstaje przy usiłowaniu podniesienia szybko i silnie rozwoju pruskiej marynarki. Aby urządzić stosowne zakłady portowe, sprawić okręty i uzbroić je, niezbędnem jest użycie nadzwyczajnych środków pieniężnych. Dotyczący projekt ustawy nanowo przeto przedłożonym będzie sejmowi, zwłaszcza iż skutkiem zaszłego wśród tego uporządkowania stosunków posiadania Kiel najistotniejsze wątpliwości, które sprzeciwiały się w roku zeszłym przedłożeniu pomienionego projektu, usunięte zostały.

Stosunki Prus do wszystkich państw zagranicznych są natury zadawalniającej i przyjacielskiej.

Gdy w skutku umowy zapadłej w Gastein i Salzburgu Najjaś. Cesarz austryacki odstąpił części praw swych monarszych do księstwa Lauenburgskiego Królowi Imci, księstwo to połączone zostało z koroną pruską, i wolą JKMci jest, obdarzyć księstwo to wszystkiemi korzyściami opieki i pieczy, jakie mu to połączenie nastręcza, szanując atoli jego właściwości. Ostateczne rozstrzygnięcie przyszłości obu innych księstw zaelbiańskich, zastrzeżone zostało w tej

umowie do przyszłego porozumienia się; Prusy jednak przez posiadanie Szlezwiku i przez stanowisko zajęte w Holsztynie otrzymały dostateczną rękojmię, że rozstrzygnięcie to nastąpi tylko w sposób odpowiedni narodowym interesom Niemiec i uprawnionym Prus roszczeniom.

Oparty na własnem przekonaniu prawnem, wzmocnionem opinią syndyków koronnych, JKMć postanowił zatrzymać ten zastaw bądź co bądź aż do dopięcia nadmienionego celu i czuje się być poparty w tem postanowieniu głosem przychylnym swojego ludu.

Aby przygotować przekopanie kanału mającego połączyć morze baltyckie z północnem, rząd zamierza domagać się w osobnym przedstawieniu udziału reprezentacyi kraju. Znaczenie tego dzieła, a wraz z niem rozwój marynarki ojczystej pod względem stanowiska Prus i korzyści zeń płynących dla ogólnego dobra Niemiec, ożywia rząd JKMci na nowo tą pewnością, że przy rozbiorze dotyczących projektów różnice zdań w kwestyach wewnętrznych tudzież stanowiska stronnictw poddanemi zostaną względom powinności ku wspólnej ojczyznie, i że obie izby sejmu jednozgodnie i rychło podadzą rękę koronie, aby dopomódz do rozwiązania zadań narodowych, które ciężą w większej mierze na państwie pruskiem z powodu jego stosunków do księstw zaelbiańskich.

Gdy warunki umowy gasteinskiej tyczące się portu w Kiel, zapewniły dla przyszłej floty niemieckiej port, na jakim jej dotąd zbywało, zadaniem będzie pruskiej reprezentacyi krajowej, postawić rząd w możności rozpoczęcia rokowań z sprzymierzeńcami swemi związkowemi na podstawie godnej Prus.

W ciągu upłynionego roku JKMć przyjmował w czterech prowincyach ponowienie hołdu mieszkańców tych części kraju, które przed półwiekiem zostały na nowo z monarchyą pruską połączone lub przez nią odzyskane były.

Duch, w jakim ten obrząd radośny wszędy był obchodzony, dał świadectwo o wzniosłem przeświadczeniu naszego ludu, ile Bóg dla państwa pruskiego zdziałał, ile postępu rozwijającego się, ile błogosławieństwa i pomyślności danem było naszej ojczyźnie w tym przeciągu czasu na wszystkich niwach dobra publicznego. Z zapałem ludność owych prowincyi objawiła wdzięczność swoją za wierne i ojcowskie rządy naszych monarchów, i na nowo zaprzysięgła dotrzymać także ze swej strony tej wierności. JKMć dziękując Bogu i ślubując, że pragnie i nadal wspierać szczęśliwy stan wszystkich części kraju, wypowiedział ponownie zupełną wiarę swoją, że węzeł zaufania łączy dziś i po wszystkie czasy łączyć będzie monarchę i lud, i że błogosławiąca ręka Przedwiecznego będzie i nadal rozciągniętą nad Prusami.

Rząd JKmci przejęty jest przeświadczeniem, iż mu nie zbywa na woli służenia w tym duchu swemu Królowi i Panu. Żywi on przekonanie, że przy nieuprzedzonym, wolnym od namiętności i przedmiotowym rozbiorze tego, co mu było dozwolonem zdziałać, jak i tego, ku czemu z pomocą reprezentacyi krajowej jeszcze zmierza, znajdzie się dosyć celów i żądań, w których wszystkie stronnictwa poczują się zgodnie.

Jeżeli Panowie, przejmiecie się pragnieniem szukania owych punktów jedności i trzymania się ich silnie, wtedy nie będzie zbywać waszym naradom na błogosławieństwie i pomyślnym skutku.

Tak więc ogłaszam w moc najwyższego polecenia JKmci sejm monarchii otwarty.

(*Obwieszczenie namiestnika cesarskiego w Holsztynie względem petycyi o zwołanie stanów holsztyńskich.*) Dzienniki holsztyńskie zamieściły obwieszczenie c. k. namiestnika w Holsztynie, względem petycyi o zwołanie Stanów. Obwieszczenie to, wystosowane w formie reskryptu do rządu krajowego holsztyńskiego, opiewa jak następuje:

Na 28. posiedzeniu zgromadzenia związkowego z dnia 18. listopada z. r. posłowie sejmowi Austryi i Prus złożyli następujące oświadczenie:

„Dawniej rządy austryacki i pruski wyraziły zamiar wzięcia pod rozwagę zwołanie zgromadzenia stanowego w Holsztynie. W intencyach tych nie zaszła żadna zmiana, po objęciu wykonywania praw monarszych w Księstwie holsztyńskiem przez Jego Ces. Mość Cesarza austryackiego, wszelako chwila właściwa do zwołania Stanów dalszej jeszcze rozwadze zostawiona być musi, czas obecny nie zdaje się ku temu właściwy. Oba najwyższe rządy w swoim czasie z chęcią gotowe są do udzielania wysokiemu zgromadzeniu związkowemu dalszych wiadomości, jak skoro czas do tego nadejdzie."

Według doniesień dzienników obecnie zbierać mają w różnych stronach Księstwa podpisy na petycyę względem przyspieszonego zwołania reprezentacyi krajowej.

Odnośnie do powyższej deklaracyi, gdy okoliczności — ile mnie wiadomo — odtąd się nie zmieniły, spowodowanym się widzę do oświadczenia, iż nie byłbym w stanie podobnym usiłowaniom w kraju przynieść skutecznego poparcia i dla tego nie mógłbym przyjmować petycye, które, jak przewidzieć łatwo, zostaną bezskuteczne. Upraszam rządu krajowego o podanie tego oświadczenia niezwłocznie do publicznej wiadomości. Gablenz.

Stanowisko jakie zajął pan namiestnik w kwestyi zwołania Stanów, reskryptem tym wyraźnie jest nakreślone i zgodne z deklaracyami jakie Austrya poprzednio uczyniła. Namiestnik powiada wyraźnie iż zwołanie sejmu jest tylko kwestyą czasu, reskryptem zaś swoim takim tylko zapobiega usiłowaniom, jakim nadawanie otuch dwuznacznem milczeniem, za niegodne siebie uważa.

Ameryka.

Rio Janeiro, 8. grudnia. (*Wypadki wojenne.*) Zapał jaki ogarnął publiczność tutejszą po otrzymaniu ostatnich pomyślnych wiadomości z teatru wojny, musi się teraz miarkować i ostudzać; nie tak bowiem rychło ziścić się mogą nadzieje, powzięte skutkiem dotarcia armii sprzymierzonych do Parany, i zupełnego oczyszczenia terytorium nieprzyjacielskiego od Paragwajanów. Nasamprzód nie cała wówczas armia nad Paraną stanęła, lecz tylko straż jej przednia pod wodzą jenerała Caceres; powtóre przeprawa armii przez tak ogromną rzekę, i to wobec nieprzyjaciela, bez znacznych przygotowań obejść się nie może. Zaopatrzenie armii w żywność w kraju nieprzyjacielskim także trudnem jest zadaniem i nie mało zabierze czasu; gdyż co uczynili Paragwajanie w prowincyi Korrientes i na terytorium Missyi, tego nie omieszkają pewno i we własnym uczynić kraju: t. j. będą za sobą pustoszyli wszystko do szczętu. Takie niszczenie kraju utrudniło niepomału postępy sprzymierzonej armii w Korrientesie; gdyż wszystko trzeba było sprowadzać kołami z Entre-Rios. albo i na statkach, o ile eskadra naprzód się posuwała. Dopieroż wkroczywszy do Paragwaju będzie musiało wojsko ogromne za sobą prowadzić transporty: a im dalej do Parany odejdzie, tem większej ilości wozów. i bydła na nogach potrzebywać będzie. Otóż urządzić takie massy taborów nie łatwą jest sprawą. Według ostatnich wiadomości, dochodzących do dnia 16. listopada, jenerał Mitre, głównodowodzący armią sprzymierzoną, uszykował jej marsz w następujący sposób: kontyngens argentyński około 20.000 ludzi, podzielony na cztery dywizye pod jenerałami Pannero, Emilem Mitre, Kornes'em i Urquizą zajmuje linię od miasta Korrientes do La Kruz; z niemi stykają się dwie dywizye brezylijskie pod wodzą jenerała Ozorio, w sile około 17.000 ludzi; ich punktem środkowym było Yarrangueras; za niemi stoi jenerał Flores z kontyngensem urugwajskim i oddziałem Brezylijan; kraniec linii tworzą znowu brezylijskie wojska i milicye z prowincyi Rio Grande pod jenerałem Castro, aż do Kandelaria i Tringuera de Loreto; gdy tymczasem eskadra brezylijska panuje nad Paraną na całem jej od wschodu na zachód idącem zagięciu od Korrientesu (miasta) do Kandelaryi. W którem miejscu ma się armija przeprawiać, jest to naturalnie tajemnicą wodzów, która o ile można najdłużej ukrywać będą. Posuwanie się też floty ku Trzem Uściom (Tres Bocas) musi się bardzo ostrożnie odbywać, gdyż brzegi rzeki najeżone bateryami, a w samej rzece pozatapiane statki i torpedosy, — słowem wszelkie środki obrony przedsięwzięte. Wszystkie siły Paragwajanów, jeszcze około 30.000 wynoszące, mają być skoncentrowane pod Humajutą w oszańcowanym obozie.

Kronika.

(Dr. Tomasz Kunzek †.) W Przemyślu umarł 11. b. m. dyrektor tamtejszego gimnazyum dr. Tomasz Kunzek w 61. roku życia. Był on aż do roku 1848 profesorem przy dawniejszym wydziale filozoficznym w Przemyślu, i jako prawdziwy przyjaciel młodzieży cieszył się aż do zgonu miłością licznych swoich uczniów.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie miesiąca grudnia 1865 były następujące na targach w miasteczkach:

	Miejsce targu:											
	Sanok		Krosno		Dukla		Lisko		Rymanów		Dynów	
	zr	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluta austryacka											
Mec pszenicy	3	20	3	12	3	15	3	37	3	.	3	70
„ żyta	2	40	2	33	2	25	2	60	2	20	2	60
„ jęczmienia	1	66	1	62	1	65	1	62	1	60	2	.
„ owsa	1	.	1	11	.	75	1	.	1	.	1	.
„ hreczki	.	.	2	35	4	.	.	.	.	.	.	.
„ kukurudzy	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.
„ ziemniaków	.	88	.	90	.	76	.	90	.	.	.	86
Cetnar siana	1	.	1	.	1	20	.	77	1	.	1	10
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu		.	22	.	.	.				.	.	.
Sąg drzewa twardego	4	.	7	.	4	50	4	60	6	.	4	30
„ „ miękkiego	3	.	5	.	2	80	2	30	4	.	3	40
Funt mięsa wołowego	.	10	.	10		8		8	.	9	.	10
Mas okowity		68	.	60	.	54	.	.	.	60	.	60

Ostatnia poczta.

Wiedeń, 17. stycznia. Ministerstwo stanu pozwoliło właścicielowi fabryki p. *Zygmuntowi Kotkowskiemu* w spółce z angielsko-austryackim bankiem i z księciem *Leonem Sapiehą* założyć towarzystwo akcyonaryuszów celem objęcia i obrotu fabryki papieru w Czerlanach.

Peszt, 16. stycznia. Akademia uchwaliła na wczorajszem wieczornem posiedzeniu swojem wysłać pismo dziękczynne do Jego Mości Cesarza mexykańskiego za udzielony akademii dar pieniężny.

Zagrabie, 16. stycznia. Patryarcha Masirevic przybył tu dziś zrana, i w dworcu kolei przyjmowało go kilku duchownych i świeckich dygnitarzy.

Paryż, 15. stycznia. Dzienniki madryckie donoszą, że admirał Pereja odebrał sobie życie.

Florencya, 15. stycznia. Gazeta urzędowa donosi, że Król pruski nadał Królowi Wiktorowi Emanuelowi order Orła czarnego.

Kopenhaga, 15. stycznia. Półurzędowa gazeta berlingska oświadcza w przeglądzie swoim, że wszelkie pogłoski o propozycyach ze strony Danii względem interwencyi mocarstw opiekuńczych w Grecyi są bezzasadne. Król grecki ufa silnie miłości ojczyzny ludu greckiego i wierzy w pomyślną przyszłość. — Jenerał Oxholm wysłany został do Mexyku, a hr. Moltke-Bregenstret do Bruxeli, obadwaj wiozą order słonia dla odnośnych Monarchów.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 17. stycznia.

Hotel George: PP.: Hr. Mycielscy Franc. i Jan, z Chorzelowa. — Grocholski Kaz., z Rożysk. — Kownacki Ant., z Czernina. — Skrzyński Xaw., z Krościenka wyżn. — Wilczyński Włodz., z Nowegosiołł.

Hotel angielski: Hr. Borkowski Sew., z Ponikwy. — Guszkowski Marc., z Łuczyc. — Mazacz Miecz., z Jurkowa. — Pieściorowski Rysz., z Kuźmina. — Tyszkowski Ant., z Trójcy.

Hotel Langa: Wieser Fryd., c. k. kapitan, z Wiednia. — Wieser Alfr., c. k. podporucznik, z Berna. — Kulaida Jan, z Bessarabii.

Hotel europejski: Zagórski Stan., z Lipowca.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 17. stycznia.

PP.: Hr. Komorowski Piotr, do Bilinki. — Hr. Ożarowski Konst., do Lackiego. — Gostyński Adam, do Podszumlaniec. — Janko Henr., do Hoszan. — Łączyńscy Stan. i Izydor, do Batiatycz. — Paygert Stan., do Krzyweńka. — Szeliga Józ., do Leżayska. — Ustrzycki Wal., do Zamiechowa. — Ujejski Zdz., do Wasylkowiec. — Wiszniewski Henr., do Dobrzan.

TEATR.

Dziś (przed. niem.) **„Wiener G'schichten,"** komedya ze śpiewami i tańcami w 1 akcie; **„Der Magnetiseur,"** intermezzo w 1 akcie; **„Zehn Männer und eine Frau,"** operetka komiczna w 1 akcie. P. Paulman z Krakowa jako gość.

W piątek (przedst. polskie) **„Sztuka i handel,"** komedya w 3 aktach z prologiem. Po raz pierwszy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 17. stycznia 1866

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	326.49	— 1.8	84 1	południowy	sł.	pochmurno
2 god. po poł.	325.40	+ 2.4	82 7	zachodni	„	„
10. god. wiecz.	325.78	+ 1.2	90 6	„	mi.	„

Kurs Lwowski.

Dnia 17 stycznia

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	93	4	99
Dukat cesarski	„ „	4	95	5	01
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	55	8	64
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	62	1	65
„ papierowy rosyjski	„ „	1	35	1	37
Talar pruski	„ „	1	55	1	57
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	66	75	67	33
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	70	03	70	63
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	67	78	68	35
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	66	28	66	92
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	178	83	180	67

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 17. stycznia

	złr.	kr.
5% Metaliki	62	95
5% pożyczka narodowa	66	75
Losy z 1860 roku	84	70
Akcye banku wiedeńskiego	757	—
„ „ kredytowego	151	70
Londyn, 10 funtów szterlingów	104	60
Srebro	104	75
Dukat pojedyńczy	5	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 15. stycznia

1. Dług gubliczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	59.10	59 20
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	99.—	99 40
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	66.65	66.75
od kwiet. do paźd. po 5%	66 50	66.60
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	71 25	71.75
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	62 60	62.70
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	62 70	62 80
dtto. po 4½%	55.70	55.90
dtto. „ 4%	49 50	50.—
dtto. „ 3%	37.—	37.50
dtto. „ 2½%	30.50	32.—
dtto. „ 1%	12 60	12.80
Przez do wyl. z r. 1839 całe losy	138.50	139.—
Przez do wyl. z r. 1839 piąta część losów	135 50	136 50
Przez. do wyl. z r. 1854	77 75	78 25
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	84 —	84.20
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	92.20	92.40
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	77 30	77.50
Renty Como po 42 lir. aust.	16 —	16.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	56.—	58.—
„ „ „ 4½%	55.—	55.50
„ „ „ 4%	48 50	49.—
„ „ „ 3½%	43.—	43 50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	53.—	55.—
„ 2¼%	48.—	49.—
„ 2%	43.-	43.50
„ 1¾%	38.—	39.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	—.—	—.—
„ 4½%	—.—	—.—
„ 4%	—.—	—.—

B. Krajów koronnych.

Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.:

	pien.	towar.
Niższej Austryi	82.—	83.—
Wyż. Aust.	81.—	82.—
Salcburg	84.—	85.—
Czech	82 50	83.50
Morawii	81.50	82.—
Szląska	87.—	88.—
Styryi	87.—	88.—
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.:

	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb.	84.—	88.—
Węgier	69 75	70.25
Banatu Tem.	68.50	69.—
Kroacyi i Slawonii	70.50	71.50
Galicyi	67.75	68 25
Siedmiogrodu	63.60	64 —
Bukowina	66.25	66.75
Z klauzulą wylos. w r. 1867	66.25	66.75
Banat Temesz.	65 80	66.20
Lomb. wen. poż. z r. 1850	86.—	87.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3½%	—.—	—.—
„ 3%	—.—	—.
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	—.—	—.—
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	22.50	23.50
„ 2½% „ 100 „	18.—	19.—
„ 2¼% „ 100 „	16.50	18.50
„ 2% „ 100 „	14.—	16.—
„ 1¾% „ 100 „	12.50	14.50

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	765.—	767.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	152.20	152 40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	577.—	579.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	72 50	73.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1566.—	1568.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	172.80	172.90
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	178 —	178 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	121 50	122 —
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	177.80	178.—
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	52.50	53.50
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	151.75	152.25
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	111 25	111.75
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	698.—	702.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	242.—	245 —
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Kefl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	130.—	135 —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	445.—	447.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	214 —	216.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	375.—	385.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	255.—	257.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	—.—	360 —

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	104.—	104.50
przeznaczone do los. po 5%	92 10	92 30
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	92 —	92 25
przezn. do losowania po 5%	87.60	87 75
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	66 75	67.50
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	75.50	76.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 —	97.25
detto detto w sreb. upr za 100 zł. w. a.	78 50	79.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	71.50	72.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	105.—	105.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	91.—	91 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	88 50	89 50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	86.—	86 50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	75.—	76.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	84.—	85.—
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76 —	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	86.50	87.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	89.50	90.50
Lloyda za 100 zł.	87.—	88.—

6. Losy.

(za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	114.15	114.30
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	77.—	78.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	108.50	109 50
„ „ po 50 zł. m. k.	46.75	47.25
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	22.50	23.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	80 —	85.—
Salma „ 40 „ „	28.—	28.50
Palffiego „ 40 „ „	22.50	23 —
Clarego „ 40 „ „	23.50	24 —
St. Genois „ 40 „ „	23.50	24.—
Windischgrätza 20 zł. „	15.50	16.—
Waldsteina 20 „	18 50	19.—
Keglevicha 10 „	12.—	12 50
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	88 —	88.25
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	88 20	88 25
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	88.20	88 30
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	78.30	78 30
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	104 50	104 75
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	41.40	41 45
Marsylia za 100 fr.	41.70	41 70
Paryż za 100 fr.	41 75	41 75
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	4.99	5.—
dtto. pełnej wagi	4 99	5 —
Korona	—.—	—.—
20frankówka	8 41	8 43
Rosyjski imperyał	8 65	8 67
Talar związkowy	1.55½	1.57½
Srebro	104.75	104.85
Kurs korony w c. k. kasach	13zł. 50 c.	

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.